

اولویت‌بندی علائق ورزشی و مقایسه تاثیر عوامل جمعیت شناختی بر مخارج ورزشی خانوارهای شیرازی با تاکید بر محل سکونت (محروم، نیمه برخوردار و برخوردار)

ساره غلامی شیری^۱، زهرا سادات میرزا زاده^۲، کامبیز عبدی^۳، نوش آفرین علی‌پناهیان^۴، نصراله نظری علمدارلو^۵

۱. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

sarehgholami@yahoo.com

۲. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

z.mirzazadeh@um.ac.ir

۳. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه فردوسی مشهد

teamworkir1@gmail.com

۴. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

nalipanahiyan@ymail.com

۵. کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی

Nasrollah.nazari@yahoo.com

چکیده

تحقیق حاضر با هدف، اولویت‌بندی علائق ورزشی و مقایسه تاثیر عوامل جمعیت شناختی بر مخارج ورزشی خانوارهای شیرازی با تاکید بر مناطق محروم، نیمه برخوردار و برخوردار انجام شد. این تحقیق از حیث هدف کاربردی و از نوع پژوهش‌های توصیفی بوده که به صورت پیمایشی انجام گرفته است. جامعه آماری کلیه خانوار شهر شیراز در سال ۱۳۹۳ به تعداد ۴۴۱۷۸۴ خانوار، در قالب ۱۰ منطقه بود. نمونه تحقیق با استفاده از جدول مورگان ۴۰۰ خانوار تعیین شد که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه محقق ساخته در سه بخش عوامل جمعیت شناختی، علائق ورزشی و مخارج ورزشی خانوار بود که روایی آن توسط جمعی از متخصصین و پایایی آن با استفاده از تکنیک آزمون-آزمون مجدد؛ با کسب ضریب همبستگی ۰/۸۸ حاصل شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (فراوانی، فراوانی درصدی و میانگین) و استنباطی (آزمون فریدمن و آزمون مجذور کای) استفاده شد. یافته‌ها نشان داد، در منطقه برخوردار پیاده‌روی، شنا و کوهنوردی، در منطقه نیمه برخوردار پیاده‌روی، آمادگی جسمانی و شنا و در منطقه محروم پیاده‌روی، فوتبال و کشتی بیشترین اولویت را به خود اختصاص می‌دهد. همچنین رابطه معنی‌داری ($P < 0.05$) بین میزان مخارج ورزشی خانوار براساس (سطح تحصیلات، وضعیت شغل و میزان درآمد) وجود دارد. به گونه‌ای که مردها، افراد متاهل و شاغل، گروه سنی ۳۱ تا ۳۵ سال، دارای تحصیلات دیپلم، خانواده‌های دو فرزند، دارای درآمد بین ۵۰۰ هزار تومان تا ۱ میلیون و دارای منزل شخصی در طول سال هزینه بیشتری را برای ورزش کردن اختصاص می‌دهند.

واژگان کلیدی: علائق ورزشی، اولویت‌بندی، منطقه محل سکونت، شهر شیراز

Prioritizing the sports interests and comparison of demographic factors effects on household sports expenditures in Shiraz city, Iran (With an emphasis on Deprived, Semi well-fixed and well-fixed regions)

Abstract

The purpose of the present research was to prioritize the sports interests and comparison of demographic factors effects on household sports expenditures with an emphasis on Deprived, Semi well-fixed and well-fixed regions in Shiraz city, Iran. This study is an applied and descriptive survey study. The population included all households of Shiraz to a total of ۴۴۱,۷۸۴ households within ۱۰ regions in ۲۰۱۴. The sample consisted of ۴۰۰ households who had chosen by the Morgan Table in the multistage cluster and randomly. The instrument was a researcher-developed questionnaire in three parts that the validity and reliability was confirmed. Data analyzing was done by descriptive and inferential statistics (Chi square and Fridman test). The results indicated that hiking, swimming and mountaineering in the well-fixed region, hiking, fitness, swimming in the semi well-fixed region and hiking, football and wrestling in the deprived region allocated the highest priorities. The effects of some components of demographic factors such as education level, employment status and income level have been different on household sports expenditures So that, those with a diploma in education, families with two children and between ۵۰۰ thousand to ۱ million Tomans income were allocated additional costs for sports during the year.

Keywords: sports interests, prioritizing, region of residence, Shiraz city.

مقدمه

دنیای کنونی طی دهه‌های اخیر با سرعت رو به صنعتی شدن و اقتصادی شدن پیش رفته است. به نحوی که زندگی انسانی را نیز در بسیاری از جوامع به زندگی ماشینی بدل نموده و یا در حال انجام آن است. به همین سبب زندگی در دنیای امروز ابتکار عمل سریع را از انسان گرفته و او را دچار فقر حرکتی کرده و به دنبال این فقر حرکتی مشکلات عدیده جسمی، روانی و اجتماعی را برای وی پدید آورده است (جوادی‌پور و سمیع‌نیا، ۱۳۹۲). ارتقاء هر جامعه‌ای از جوامع بشری، بستگی به افراد آن جامعه دارد و افول و زوال هر اجتماعی نیز، به تک تک افراد آن اجتماع وابسته است. افزایش سلامتی و نشاط در بین افراد جامعه باعث افزایش کارایی آن‌ها، کاهش هزینه‌های درمانی و در نتیجه بهبود رشد اقتصادی خواهد شد. فراگیری ارزش‌هایی همچون روحیه همکاری و تعاون و به ویژه نظم و انضباط در محیط‌های ورزشی توسط افراد جامعه، بدون شک اثرهای مثبتی بر زندگی اجتماعی آن جامعه خواهد گذاشت (جلالی فراهانی، ۱۳۹۰).

بنابراین ورزش به عنوان کالایی در سبد مصرف کننده از آنجا که می‌تواند رابطه جایگزینی و مکملی قوی را با سایر کالای مصرفی مانند غذا، لباس، بهداشت، تفریح، مطالعه و... داشته باشد، دارای جایگاه ویژه و حائز اهمیت است. همچنین مخارج مربوط به ورزش سایر مخارج مصرفی فوق را تحت تاثیر قرار می‌دهد. محدودیت درآمد مصرف کننده موجب خواهد شد هنگام انتخاب، کالاها به کالاهای ضروری، معمولی، تجملی یا پست دسته بندی شوند (فرگوسن، ۱۳۸۲).

جوامع انسانی به طبقات اجتماعی مختلف تقسیم می‌شوند و هرکس برحسب برخی معیارهای اقتصادی، تحصیلی، ثروت شخصی و حرفه به طبقه اجتماعی و اقتصادی خاصی تعلق دارد. امروزه نوع اشتغال، ساعات بیکاری و روزهای تعطیلی بر حسب طبقات اجتماعی فرق می‌کند و فعالیت ورزشی نیز از این قاعده مستثنا نیست. تحقیقات نشان می‌دهد در فرانسه نرخ فعالیت ورزشی به طبقه اجتماعی فرد بستگی دارد، به این صورت که اگر فردی در سلسله مراتب اجتماعی ترقی و پیشرفت کند، نرخ مذکور افزایش می‌یابد (انوار الخولی، ۱۳۸۳). نتایج تحقیقات مطالعات ایلر^۱ (۱۹۳۵)، لوشن^۲ (۱۹۸۱) و گرونو^۳ (۱۹۷۵) گویای این است که در

^۱ Euler

^۲ Luschen

^۳ Gruneau

رشته‌های ورزشی نوعی نظام طبقاتی هرمی شکل وجود دارد. به عنوان مثال، رشته‌هایی چون سوارکاری، تنیس و گلف افراد طبقه متوسط بالا و بالا را جذب می‌کند. در حالیکه برخی از رشته‌های ورزشی مانند فوتبال از ماهیت عمومی‌تری برخوردار بوده و منحصر به یک طبقه خاص نیست (فتیحی، ۱۳۸۸).

گرچه مطالعات اجتماعی گذشته نشان می‌دهد که مشارکت ورزشی، همچون مشارکت در فعالیت‌های اوقات فراغت، ربطی به طبقات اجتماعی ندارد اما با پیشرفت تحقیقات و بررسی موضوع رابطه طبقات اجتماعی با مشارکت افراد در ورزش، روشن شده است که ورزش خطوط منظمی را تشکیل می‌دهد که به گونه‌ای کاملاً آشکار نمایانگر طبقه‌بندی طبقات اجتماعی است (انوارالخواهی، ۱۳۸۳). مطالعات نشان می‌دهد افرادی که در طبقات بالای اجتماعی - اقتصادی قرار دارند، به طور عموم از اطلاعات و دانش بیشتری برخوردارند و به همین دلیل تصمیم‌هایی که برای سبک زندگی خود می‌گیرند براساس آگاهی و دانش در خصوص مسائل سلامتی و تندرستی است اما افراد طبقات پایین اقتصادی و اجتماعی برای سلامتی و تندرستی اهمیت زیادی قائل نیستند (برون و رازینوا^۱، ۲۰۰۷). سطح تحصیلات بر انگیزه افراد تاثیر می‌گذارد و افراد تحصیل کرده دارای انگیزه درونی قوی‌تر نسبت به افراد دارای تحصیلات پایین‌تر می‌باشند (مارتنر و راینر^۲، ۱۳۷۲). مشارکت ورزشی نیازمند استفاده از برخی کالاها و خدمات ورزشی می‌باشد. متغیرهای اقتصادی مانند: درآمد سالیانه، درآمد خانوار و یا درآمد فردی بر میزان مشارکت ورزشی افراد تاثیر می‌گذارد. از اینرو مشکلات مالی رابطه منفی با شرکت در بسیاری از فعالیت‌های ورزشی، مراکز تفریحی و پارک‌های بازی دارد. چنانچه درآمد پایین همانند مانعی در برابر مشارکت ورزشی عمل می‌نماید و دستیابی به مکان‌ها، امکانات و تسهیلات لازم برای شرکت در گروه گسترده‌ای از فعالیت‌های ورزشی را کاهش می‌دهد (اسپینی و میلوار^۳، ۲۰۱۰، اسکات و مونیز^۴، ۱۹۹۴).

(برنر و همکاران^۵، ۲۰۱۰)، در مقاله‌ای به این نتیجه رسیدند که، با افزایش سن میزان پرداختن به فعالیت‌های ورزشی کاهش می‌یابد. همچنین دریافتند که، با افزایش درآمد هزینه‌های ورزشی بالا می‌رود و افرادی که درآمد مالی بیشتری دارند، پول بیشتری را صرف ورزش می‌کنند. علاوه بر این دریافتند که، سطح تحصیلات به گونه‌ای مثبت بر فعالیت جسمانی تاثیر می‌گذارد و مشخص شد که به طور کلی مردان در مقایسه با زنان تمایل بیشتری برای صرف هزینه در ورزش دارند.

(عطارزاده حسینی و سهرابی، ۱۳۸۶) در پژوهشی که بر روی زنان و مردان شهر مشهد انجام داده بودند دریافتند که، بیشترین افراد به ترتیب اولویت به فعالیت‌های آمادگی جسمانی، پیاده‌روی و فوتبال می‌پرداختند. بین گرایش به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی در افراد با ویژگی‌های مختلف جنسیت، سن، وضعیت تاهل، تعداد اعضای خانواده و میزان هزینه ماهانه ورزش رابطه معناداری وجود داشت. در حالی که، بین گرایش به انجام فعالیت‌های حرکتی و ورزشی در افراد با ویژگی‌های مختلف سطح تحصیلات، نوع شغل، میزان درآمد و هزینه ماهانه کل خانواده رابطه معناداری وجود نداشت.

(صباغ و همکاران، ۱۳۹۰)، در پژوهشی که در شهر اصفهان انجام داده بودند دریافتند که، بین میزان مخارج ورزشی خانوار براساس تحصیلات، سن و تعداد فرزندان تفاوت معناداری وجود دارد. (آیم و همکاران^۶، ۲۰۱۳)، بیان کردند، بالاترین سطوح مشارکت در فعالیت‌های ورزشی مربوط به فرزندان می‌باشد که حداقل یکی از والدین آن‌ها شاغل هستند. (قدرت‌نما و همکاران، ۱۳۹۰)، (آریسوی و توتکان^۷، ۲۰۱۲) و (پیکو و کرسنز^۸، ۲۰۰۸)، در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که، بین میزان مشارکت ورزشی خانوار براساس تحصیلات تفاوت معناداری وجود دارد. (شی و همکاران^۹، ۲۰۰۶)، در پژوهشی که بر روی ۸۲۴ نوجوان چینی انجام داده بودند دریافتند که، ارتباط معناداری میان متغیرهای فعالیت جسمانی، محل سکونت، سن و وضعیت اجتماعی - اقتصادی وجود نداشت. نوجوانان با وضعیت اجتماعی - اقتصادی بالا یا با داشتن پدرانی با سطح تحصیلات عالی به دارای سطح فعالیت جسمانی پایینی بودند. (رضوی و اشکوه طاهری، ۱۳۸۹) نیز در پژوهش خود چنین بیان نمودند که، بین میزان مشارکت در ورزش با تحصیلات و تراکم خانواده تفاوت معناداری وجود دارد. (محمدی و عطارزاده حسینی، ۱۳۹۱)، در پژوهشی که بر روی مردمان استان کردستان انجام دادند دریافتند که، گرایش به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی با ویژگی‌هایی همچون سن و هزینه ماهانه کل خانوار رابطه معنی‌داری وجود دارد، ولی با ویژگی‌های دیگری همچون تعداد اعضای خانوار، سطح تحصیلات و نوع شغل رابطه معنی‌داری مشاهده نشد. فعالیت‌هایی مانند آمادگی جسمانی، شنا و فوتبال بیشتر در میان مردمان کردستان رواج داشت. (آنکی و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۲) و (زاکانی و همکاران، ۱۳۸۹) در پژوهش‌های خود عمده‌ترین فعالیت ورزشی افراد مورد مطالعه را پیاده‌روی اعلام کردند.

^۱ Brown & Rusinova

^۲ Martnr & Rainer

^۳ Spinney & Millward

^۴ Scott & Munson

^۵ Breuer et al.

^۶ Eime et al.

^۷ Arisoy & Tutkun

^۸ Piko & Keresztes

^۹ Shi et al.

^{۱۰} Anokye et al

در کشورهای در حال توسعه، محدودیت درآمد برای مصرف کننده سبب حذف ورزش و به دنبال آن تفریح، مطالعه و ... از سبد مصرفی خانوار می‌شود. زیرا به نظر می‌رسد به ورزش به عنوان کالای مصرفی و کوتاه مدت نگاه می‌کنند بنابراین از نبود منابع و ایجاد خسارات بلند مدت آن غافل می‌مانند. پژوهش‌ها بیانگر آن است که فعالیت بدنی دارای اثرات مثبت و معنی‌داری بر سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی افراد در تمامی دوره‌های زندگی است و به عنوان ابزاری کارآمد، جهت ارتقاء کیفیت زندگی اقشار مختلف مردم در نظر گرفته می‌شود.

در این راستا شناخت علائق شهروندان در لایه‌های مختلف جامعه از جمله قشر محروم، نیمه برخوردار و برخوردار و میزان مخارجی که آنان صرف فعالیت‌های ورزشی می‌کنند می‌تواند راهنمای مناسبی برای مدیران و مسئولان ورزشی شهر بزرگ شیراز باشد تا متناسب با نیازها و توانایی‌های شهروندان به برنامه‌ریزی و فراهم آوردن تسهیلات ورزشی لازم بپردازند. از این رو با توجه به اینکه با مطالعه پیشینه‌ی پژوهش‌های صورت گرفته در این شهر چنین موضوعی مهمی مورد بررسی واقع نشده است لذا گروه پژوهش بر آن شد تا طی پژوهشی این اطلاعات مهم، کاربردی و اولیه را در اختیار مسئولین ذی ربط قرار دهد. لذا هدف پژوهش حاضر اولویت‌بندی علائق ورزشی و مقایسه تاثیر عوامل جمعیت شناختی بر مخارج ورزشی خانوارهای شیرازی با تاکید بر محل سکونت (محروم، نیمه برخوردار و برخوردار) می‌باشد.

روش‌شناسی تحقیق

این تحقیق از حیث هدف کاربردی و از نوع پژوهش‌های توصیفی بوده که به صورت پیمایشی انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه شهروندان شهر شیراز در سال ۱۳۹۳ است، که طبق آخرین سرشماری رسمی سال ۱۳۹۰، تعداد آنها ۴۴۱۷۸۴ خانوار در قالب ۱۰ منطقه شهری می‌باشد. با توجه به نامحدود بودن جامعه، نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای و با استفاده از جدول کرجسی و مورگان ۱ تعداد ۴۰۰ خانوار تعیین شد. ولی با توجه به اینکه در هر تحقیق امکان افت آزمودنی وجود دارد، لذا حجم نمونه نمونه به ۴۸۰ نفر افزایش یافت. طبق تقسیم‌بندی‌های شهرداری از ۱۰ منطقه شهر شیراز، از بین مناطق برخوردار، منطقه ۱ به صورت تصادفی ساده، از بین مناطق نیمه برخوردار، منطقه ۶ به صورت تصادفی ساده و از بین مناطق محروم، منطقه ۸ به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. سپس از هر منطقه با استفاده از نقشه شهری پنج خیابان و از هر خیابان سه کوچه و از هر کوچه حدود یازده خانوار به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب گردید و پرسشنامه در اختیار آن‌ها قرار داده شد. در این تحقیق پرسشنامه تهیه شده به تعداد ۴۸۰ عدد مطابق الگوی نمونه‌گیری در بین خانوار هر سه منطقه شهر شیراز توزیع شد و در نهایت تعداد ۴۱۹ پرسشنامه در اختیار محقق قرار گرفت. در مجموع از منطقه محروم تعداد ۱۵۴ پرسشنامه، از منطقه نیمه برخوردار تعداد ۱۵۰ پرسشنامه و از منطقه برخوردار تعداد ۱۱۵ پرسشنامه، توسط سرپرست خانوار تکمیل و در اختیار محقق قرار گرفت. که بر این اساس، نرخ بازگشت پرسشنامه ۸۸٪ می‌باشد که توزیع مجدد پرسشنامه ضرورتی نداشت.

ابزار اندازه‌گیری تحقیق، پرسشنامه محقق ساخته بود که در سه بخش اصلی تنظیم شد. بخش اول عوامل جمعیت شناختی، بخش دوم علائق ورزشی و بخش سوم مخارج ورزشی خانوار می‌باشد. سوالات به صورت بسته پاسخ طراحی گردیده و گزینه‌های آن با توجه به نوع پرسش متفاوت است به عبارت دیگر هر یک از سوالات این پرسشنامه با گزینه‌های متفاوتی طراحی شده تا بتوانند به طور دقیق اهداف پژوهش را دنبال کنند.

روایی پرسشنامه توسط ۱۲ تن از متخصصین دانشگاهی در رشته‌های تربیت بدنی، مدیریت و اقتصاد مورد تایید قرار گرفت. جهت اندازه‌گیری پایایی پرسشنامه از تکنیک آزمون-آزمون مجدد^۱ استفاده شد. براین اساس پرسشنامه اصلاح شده ابتدا بین ۳۰ خانوار توزیع شد و پس از یک هفته مجدداً پرسشنامه بین همان افراد توزیع گردید. از آنجا که پایایی پرسشنامه به میزان مشابهت نتایج آزمون در تکرارهای مختلف اطلاق می‌گردد، میزان یکسانی آزمودنی‌ها از طریق ضریب همبستگی محاسبه گردید. این میزان ۰/۸۸ به دست آمد که نشان دهنده پایایی قابل قبول ابزار اندازه‌گیری تحقیق است. داده‌ها در این پژوهش با استفاده از روش‌های آماری توصیفی (فراوانی، فراوانی درصدی و میانگین) و استنباطی (آزمون فریدمن و آزمون مجذور کای) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. این تحلیل‌ها با استفاده از بسته آماری در علوم اجتماعی (SPSS)^۲ نسخه ۱۹ انجام گردیده است.

^۱ Krejcie and Morgan

^۲ Test- reTest

^۳ Statistical Package for the Social Sciences

یافته‌های تحقیق

مردان ۶۰ درصد و زنان ۴۰ درصد از حجم نمونه آماری تحقیق را تشکیل دادند. بیشترین و کمترین درصد افراد به ترتیب متعلق به طبقه سنی (۳۶ تا ۴۰ سال) با ۱۷/۱ درصد و (۲۰ تا ۲۵ سال) با ۴/۵ درصد بودند. اکثریت افراد مورد مطالعه با ۹۲/۷ درصد متأهل بودند، درحالیکه کمترین آن‌ها با ۳/۴ درصد مطلقه بودند. تعداد فرزندان گروه نمونه با دو فرزند با ۳۱/۷ درصد، بیشترین و شش فرزند و بالاتر با ۳/۱ درصد کمترین درصد را دارا بودند. بیشترین و کمترین درصد افراد مورد مطالعه از نظر سطح تحصیلات به ترتیب متعلق به طبقه تحصیلی دیپلم با ۳۵/۸ درصد و دکترا با ۱/۹ درصد بودند. اکثریت افراد مورد مطالعه با ۵۷/۸ درصد شاغل بوده، درحالیکه کمترین آن‌ها با ۹/۸ درصد بازنشسته می‌باشند. اکثریت افراد مورد مطالعه با ۵۶/۸ درصد دارای منازل شخصی بوده درحالیکه کمترین آن‌ها با ۲/۶ درصد دارای خانه‌های سازمانی می‌باشند. اکثریت افراد مورد مطالعه با ۴۰/۸ درصد، درآمد آنها بین ۵۰۰ هزار تومان تا یک میلیون بوده درحالیکه کمترین آن‌ها با ۱۱/۵ درصد دارای سطح درآمد بیشتر از دو میلیون می‌باشند.

(جدول ۱) رتبه میانگین نوع فعالیت‌های ورزشی در بین خانوارهای شیرازی براساس منطقه محل سکونت

منطقه محروم	منطقه نیمه برخوردار	منطقه برخوردار	فعالیت‌های جسمانی اوقات فراغت	ردیف
رتبه میانگین	رتبه میانگین	رتبه میانگین		
۴/۶	۴/۹	۴/۱	پباده‌روی	۱
۱/۳	۳	۳	شنا	۲
۴/۱	۲/۸	۲/۵	فوتبال	۳
۳	۲/۳	۱/۹	فوتسال	۴
۱/۹	۲/۴	۲	والیبال	۵
۱/۸	۲/۴	۱/۹	بسکتبال	۶
۱/۸	۲/۳	۱/۹	هندبال	۷
۲/۹	۲/۷	۲	دویدن	۸
۱/۵	۲/۱	۱/۵	بدمینتون	۹
۳/۵	۱/۲	۱/۱	وزنه برداری	۱۰
۱/۳	۲/۵	۲/۹	کوهنوردی	۱۱
۲	۲/۹	۲/۷	دوچرخه سواری	۱۲
۳/۸	۳/۱	۲/۳	آمدگی جسمانی	۱۳
۳/۷	۱/۸	۱/۳	کاراته	۱۴
۱/۴	۲/۶	۲/۸	تنیس روی میز	۱۵
۱/۱	۲/۱	۲/۴	سوارکاری	۱۶
۴	۱/۴	۱/۳	کشتی	۱۷
۱/۶	۱/۶	۱/۹	ژیمناستیک	۱۸
۱/۷	۲/۲	۲/۶	ایروبیک	۱۹
۳/۹	۱/۱	۱/۱	بوکس	۲۰
۱/۱	۱/۹	۲/۲	یوگا	۲۱
۳/۶	۱/۵	۱/۲	جودو	۲۲
۳	۱/۱	۱/۱	بومی محلی	۲۳
۲/۷	۲	۲/۱	پرورش اندام	۲۴
۲/۹	۱/۱	۱/۲	کونگ فو	۲۵

(جدول ۲) نتایج آزمون فریدمن در خصوص نوع فعالیت‌های ورزشی

در اوقات فراغت خانوارهای شیرازی براساس منطقه محل سکونت

شاخص‌های آماری	درجه آزادی	مجذور کای	سطح معنی داری
مقدار آماره	۴	۲۸/۷۵۲	۰/۰۰۳

با توجه به (جدول ۲) نتیجه آزمون فریدمن معنی دار بوده است ($P \text{ value} = 0/003 < 0/05$) لذا رتبه‌بندی رشته‌های ورزشی براساس رتبه میانگین آن‌ها برای منطقه برخوردار پیاپی‌رو، شنا، کوهنوردی، تنیس، دوچرخه سواری و... برای منطقه نیمه برخوردار پیاپی‌رو، آمادگی جسمانی، شنا، دوچرخه سواری، فوتبال و... برای منطقه محروم پیاپی‌رو، فوتبال، کشتی، بوکس، آمادگی جسمانی و... می‌باشد.

(جدول ۳) مقایسه تاثیر عوامل جمعیت شناختی بر مخارج ورزشی خانوارهای شیرازی با استفاده از

جدول توافقی و آزمون خی دو

شاخص‌های آماری	تعداد	درجه آزادی	مجذور کای	سطح معنی داری
جنسیت	۴۱۸	۷	۱۳/۱۷۲	۰/۰۶۸
سن	۴۱۸	۴۲	۵۲/۳۰۷	۰/۱۳۲
تحصیلات	۴۱۹	۳۵	۷۱/۱۲۴	۰/۰۰۰*
وضعیت تاهل	۴۱۷	۱۴	۱۷/۶۳۳	۰/۲۲۴
تعداد فرزندان	۴۱۹	۴۹	۵۳/۵۵۳	۰/۳۰۴
وضعیت شغل	۴۱۹	۱۴	۲۶/۴۷۹	۰/۰۲۲*
میزان درآمد	۴۱۹	۲۸	۹۲/۵۷۲	۰/۰۰۰*
منزل مسکونی	۴۱۹	۱۴	۲۰/۸۷۵	۰/۱۰۵

* در سطح ۰/۰۵ معنی دار است.

(جدول ۴) جدول توافقی سطح تحصیلات

هزینه ورزشی	کمتر از ۵۰ هزار تومان	۵۰-۷۵ هزار تومان	۷۵-۱۰۰ هزار تومان	۱۰۰-۱۵۰ هزار تومان	۱۵۰-۲۰۰ هزار تومان	۲۰۰-۲۵۰ هزار تومان	۲۵۰-۳۰۰ هزار تومان	بالاتر از ۳۰۰ هزار تومان	جمع
ابتدایی	۸۳	۷	۸	۸	۲	۱	۸	۸	۱۲۵
دیپلم	۹۳	۱۶	۶	۴	۷	۵	۷	۱۲	۱۵۰
فوق دیپلم	۳۰	۰	۳	۴	۱	۲	۰	۷	۴۷
لیسانس	۳۲	۴	۲	۵	۳	۱	۸	۱۱	۶۶
فوق لیسانس	۱۱	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۹	۲۲
دکتر	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۲	۳	۸
جمع	۲۵۰	۲۸	۱۹	۲۲	۱۳	۱۰	۲۶	۵۰	۴۱۸

(جدول ۵) جدول توافقی وضعیت شغل

هزینه ورزشی	کمتر از ۵۰ هزار تومان	۵۰-۷۵ هزار تومان	۷۵-۱۰۰ هزار تومان	۱۰۰-۱۵۰ هزار تومان	۱۵۰-۲۰۰ هزار تومان	۲۰۰-۲۵۰ هزار تومان	بالاتر از ۳۰۰ هزار تومان	جمع
وضعیت شغل	۵۰ هزار تومان	۷۵ هزار تومان	۱۰۰ هزار تومان	۱۵۰ هزار تومان	۲۰۰ هزار تومان	۲۵۰ هزار تومان	۳۰۰ هزار تومان	جمع

تومان									
۲۴۲	۳۴	۲۰	۷	۹	۱۵	۵	۱۴	۱۳۸	شاغل
۴۱	۵	۱	۲	۱	۲	۱	۱	۲۸	بازنشسته
۱۳۵	۱۱	۵	۱	۳	۵	۱۳	۱۳	۸۴	بیکار
۴۱۸	۵۰	۲۶	۱۰	۱۳	۲۲	۱۹	۲۸	۲۵۰	جمع
(جدول ۶) جدول توافقی میزان درآمد									
جمع	بالاتر	۳۰۰-	۲۵۰-۲۰۰	۲۰۰-۱۵۰	۱۵۰-۱۰۰	۷۵-۱۰۰	۵۰-۷۵	کمتر	هزینه
	از ۳۰۰	۲۵۰ هزار تومان	هزار تومان	هزار تومان	هزار تومان	هزار تومان	هزار تومان	از ۵۰ هزار تومان	ورزشی
									میزان درآمد
									تومان
۶۸	۲	۱	۱	۱	۱	۲	۴	۵۶	۵۰۰ هزار (تومان)
۱۷۰	۱۲	۷	۱	۷	۱۲	۱۲	۱۸	۱۰۱	۵۰۰-۱ میلیون
۷۰	۱۰	۶	۴	۵	۳	۳	۴	۳۵	۱-۱۵۰۰ میلیون
۶۲	۷	۵	۳	۰	۵	۲	۲	۳۸	۱۵۰۰-۲ میلیون
۴۸	۱۹	۷	۱	۰	۱	۰	۰	۲۰	بالاتر از ۲ میلیون
۴۱۸	۵۰	۲۶	۱۰	۱۳	۲۲	۱۹	۲۸	۲۵۰	جمع

بحث و نتیجه گیری

یافته‌ها در خصوص رتبه میانگین نوع فعالیت‌های ورزشی در بین خانوارهای شیرازی براساس منطقه محل سکونت نشان داد که، در منطقه برخوردار به ترتیب پیاده‌روی، شنا، کوهنوردی، تنیس، دوچرخه سواری و... در بین مردم رواج داشت. در منطقه نیمه برخوردار به ترتیب پیاده‌روی، آمادگی جسمانی، شنا، دوچرخه سواری، فوتبال و... رواج داشت. در منطقه محروم به ترتیب پیاده‌روی، فوتبال، کشتی، بوکس، آمادگی جسمانی و... طبق نتایج به دست آمده، در هر سه منطقه برخوردار، نیمه برخوردار و محروم پیاده‌روی بیشترین میزان فعالیت بدنی را به خود اختصاص داده است. پیاده‌روی یک ورزش سالم و کم هزینه می‌باشد. بنابراین، با توجه به مخارج سنگین خانواده‌ها، افزایش تورم و هزینه‌های دیگر زندگی از قبیل غذا، پوشاک و مسکن، پیاده روی جزء ورزش‌هایی می‌باشد که کمترین میزان هزینه را برای خانواده‌ها به دنبال دارد از این رو خانوارها تمایل بیشتری را برای انجام این ورزش دارند. این نتایج در پاره‌ای از موارد (بالاخص پیاده‌روی) با نتایج تحقیقات (مظفری و همکاران، ۱۳۸۹)، (زاکانی و همکاران، ۱۳۸۹)، (آبکار، ۱۳۸۹)، (نیکپور و همکاران، ۱۳۸۵) و (آنکی و همکاران، ۲۰۱۲)، همخوانی دارد.

(محمدی و عطارزاده حسینی، ۱۳۹۱)، در پژوهشی دریافتند که، فعالیت‌هایی مانند آمادگی جسمانی، شنا و فوتبال بیشتر در میان مردمان کردستان رواج داشت و با تحقیق حاضر ناهمسو می‌باشد. در شهر شیراز شاید به دلیل برخوردار بودن از پارک‌ها و مسیر پیاده‌روی در سطح شهر مردم اولین اولویت خود را پیاده‌روی انتخاب می‌کنند. (دمن و همکاران^۱، ۲۰۱۰)، دریافتند که، رقص و شرکت در باشگاه‌ها محبوب‌ترین فعالیت‌های سرگرم کننده‌ای می‌باشد که در ناحیه پیشنهاد شده و بعد از آن ورزش‌های تیمی مانند: بیسبال، فوتبال، بسکتبال، شنا و غیره قرار دارد. این پژوهش با تحقیق حاضر همسو نیست. به نظر می‌رسد در کشور ایران تعداد کمی به عضویت باشگاه‌ها درآمده‌اند که می‌تواند ناشی از عدم تامین مخارج عضویت در باشگاه‌ها باشد.

یافته‌ها براساس سطح تحصیلات افراد مورد مطالعه نشان داد، بین میزان مخارج ورزشی خانوار براساس تحصیلات افراد مورد مطالعه، تفاوت معناداری وجود دارد ($p=0/000$). مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد سرپرست خانواده‌هایی که دارای سطح تحصیلات دیپلم می‌باشند هزینه بیشتری را صرف ورزش می‌کنند. به نظر می‌رسد افرادی که دارای سطح تحصیلات لیسانس و بالاتر می‌باشند به دلیل مشغله‌های شغلی گرایش کمتری به شرکت در فعالیت‌های ورزشی دارند و در نتیجه هزینه کمتری هم صرف آن می‌نمایند. تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات (قدرت‌نما و همکاران، ۱۳۹۲)، (ویکر و همکاران^۲، ۲۰۱۳)، (شن لاینگ و هنگینگ^۳، ۲۰۱۲)، (آریسوی و توتکان، ۲۰۱۲)، (اسلامی و همکاران، ۱۳۹۲)، (صباغ و همکاران، ۱۳۹۰) و (رضوی و اشکوه طاهری، ۱۳۸۹) مبنی بر

^۱ Dehmann et al.

^۲ wicher et al.

^۳ Xianliang & Hongying

وجود تفاوت معنادار بین پرداختن به ورزش و میزان مخارج ورزشی خانوار براساس تحصیلات همسو می‌باشد. (قهرمانی و همکاران، ۱۳۹۲) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که، بین میزان پرداختن به ورزش و فعالیت بدنی و تحصیلات تفاوت معناداری وجود داشت و با تحقیق حاضر همخوانی ندارد.

یافته‌های تحقیق براساس وضعیت شغل، تفاوت معناداری را در خصوص میزان مخارج ورزشی خانوار براساس وضعیت شغل نشان می‌دهد ($p=0/022$). مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد سرپرست خانواده‌هایی که شاغل می‌باشند هزینه بیشتری را صرف ورزش می‌کنند. به نظر می‌رسد افراد شاغل به دلیل اینکه دارای درآمدی هستند، بهتر می‌توانند مخارج ورزشی خانوار را تامین کنند به همین لحاظ امکان دارد مخارج بیشتری را برای ورزش متقبل شوند درحالیکه افراد فاقد شغل به جهت این که درآمدی و شغل پایداری ندارند، کمتر می‌توانند برای ورزش هزینه‌ای پرداخت کنند. (آیم و همکاران، ۲۰۱۳) و (لرلایز و راپن‌گرت^۱، ۲۰۰۷)، به این نتیجه رسیدند که، تفاوت معنی‌دار بین میزان پرداختن به ورزش و مخارج ورزشی خانوار براساس شغل وجود دارد و تحقیقاتشان با تحقیق حاضر همخوانی دارد. (محمدی و عطارزاده حسینی، ۱۳۹۱)، (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۰) و (عطارزاده حسینی و سهرابی، ۱۳۸۶) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که، رابطه معنی‌داری بین گرایش به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی با وضعیت شغل مشاهده نشد و با تحقیق حاضر مغایر است.

یافته‌ها براساس میزان درآمد افراد مورد مطالعه نشان داد، بین مخارج ورزشی خانوار براساس میزان درآمد افراد مورد مطالعه، تفاوت معناداری وجود دارد ($p=0/000$). مقایسه میانگین‌ها نشان می‌دهد خانواده‌هایی که دارای درآمد بین ۵۰۰ هزار تا ۱ میلیون تومان می‌باشند هزینه بیشتری را صرف ورزش می‌کنند و بعد از این گروه، افرادی با درآمد ۱ میلیون تا ۱ میلیون و پانصد هزار تومان. (مونیز و همکاران^۲، ۲۰۱۴)، (آیم و همکاران، ۲۰۱۳)، (ویکر و همکاران، ۲۰۱۳) و (اسلامی و همکاران، ۱۳۹۲) در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که، وضعیت اقتصادی و درآمد خانوار تاثیر مثبتی بر میزان پرداختن به ورزش و هزینه ورزشی می‌گذارد و تحقیقاتشان با تحقیق حاضر همسو می‌باشد. (قهرمانی و همکاران، ۱۳۹۲)، (پیکو و کریستز، ۲۰۰۸) و (شی و همکاران، ۲۰۰۶) در نتایج تحقیقتان دریافته‌اند که وضعیت اقتصادی افراد در میزان روی آوردن به ورزش اثری ندارد و با تحقیق حاضر همخوانی ندارد. به نظر می‌رسد دلیل این ناهمخوانی این باشد که افراد طبقه مرفه درآمد خود را صرف مخارج دیگر زندگی می‌کنند و برای ورزش اهمیت قائل نمی‌باشند و یا دلیل این ناهمخوانی به خاطر متفاوت بودن جامعه آماری تحقیق آنها با تحقیق حاضر باشد.

یافته‌های دیگر این تحقیق نشان داد بین میزان مخارج ورزشی خانوار با ویژگی‌های جنسیت، سن، وضعیت تاهل، تعداد فرزندان و وضعیت منزل مسکونی تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد ($p > 0/05$). (مونیز و همکاران، ۲۰۱۴)، (ویکر و همکاران، ۲۰۱۳)، (شن لاینگ و هنگینگ، ۲۰۱۲)، (بروئر و همکاران، ۲۰۱۰)، (لرلایز و راپن‌گرت، ۲۰۰۷)، (قدرت نما و همکاران، ۱۳۹۲) و (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۰)، دریافته‌اند که، بین میزان پرداختن به ورزش و مخارج ورزشی خانوار براساس جنسیت افراد مورد مطالعه، تفاوت معناداری وجود دارد و مردان به نسبت زنان بیشتر به ورزش روی می‌آورند و هزینه بیشتری را هم صرف ورزش می‌کنند و نتایج پژوهش آنها با تحقیق حاضر مغایر است. شاید دلیل مغایرت این باشد که، زنان به خاطر ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی حاکم بر خانواده‌ها کمتر به ورزش می‌پردازند و در نتیجه هزینه کمتری را صرف ورزش می‌کنند و یا چون زنان علاوه بر نگهداری کودکان، مسئولیت کارهای خانه را برعهده دارند، زمان و هزینه کمتری را صرف فعالیت‌های بدنی می‌کنند. (بروئر و همکاران، ۲۰۱۰)، به این نتیجه رسیدند که بین مخارج ورزشی خانوار براساس سن افراد مورد مطالعه تفاوت معناداری وجود دارد و با افزایش سن میزان پرداختن به فعالیت‌های ورزشی کاهش می‌یابد و با تحقیق حاضر همخوانی ندارد. شاید دلیل ناهمخوانی این باشد که افراد به دلیل افزایش سن دیگر توانایی پرداختن به ورزش را ندارند و زمان و هزینه کمتری را صرف آن می‌کنند.

(صباغ و همکاران، ۱۳۹۰) در تحقیق خود به این نتیجه رسید که، بین مخارج ورزشی خانوار براساس سن افراد مورد مطالعه تفاوت معناداری وجود دارد و افراد گروه سنی ۳۶ تا ۴۰ سال هزینه بیشتری را صرف ورزش می‌کنند و با تحقیق حاضر همخوانی ندارد. (مونیز و همکاران، ۲۰۱۴)، (ویکر و همکاران، ۲۰۱۳) به این نتیجه رسیدند که بین پرداختن به ورزش با وضعیت تاهل افراد، تفاوت معناداری وجود دارد. ازدواج و وجود کودکان تاثیر منفی در میزان مشارکت و تعداد دفعات مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی دارند و با تحقیق حاضر ناهمخوان است. همچنین (محمدی و عطارزاده حسینی، ۱۳۹۱) و (بروئر و همکاران، ۲۰۱۰)، دریافته‌اند که بین گرایش به فعالیت بدنی و ورزش با وضعیت تاهل افراد مورد مطالعه، تفاوت معناداری وجود دارد و افراد متأهل بیشتر به ورزش کردن روی می‌آورند و نتایج آن‌ها با تحقیق حاضر همسو نمی‌باشد. شاید دلیل این ناهمخوانی آن باشد که افراد متأهل چون با همسر و فرزندانشان به فعالیت ورزشی می‌پردازند بیشتر از بقیه تشویق می‌شوند در نتیجه زمان و هزینه بیشتری را صرف فعالیت‌های ورزشی می‌کنند. (رضوی و اشکوه طاهری، ۱۳۸۹) و (صباغ و همکاران، ۱۳۹۰) در تحقیقات خود به این نتیجه دست یافتند که،

^۱ Lera- Lopez & Rapun- Garate
^۲ Muniz et al.

تفاوت معنی‌دار بین میزان پرداختن به ورزش و مخارج ورزشی خانوار براساس تعداد فرزندان وجود دارد و با تحقیق حاضر مغایر است. این احتمال وجود دارد که تعداد فرزندان کمتر می‌تواند در برنامه‌ریزی ورزشی و مخارج ورزشی خانواده‌ها تاثیر مستقیم بگذارد. یافته‌ها براساس وضعیت منزل مسکونی افراد مورد مطالعه نشان داد، بین میانگین مخارج ورزشی خانوار براساس وضعیت منزل مسکونی افراد مورد مطالعه، تفاوت معناداری وجود ندارد ($p=0/105$). این احتمال وجود دارد که این افراد به دلیل اینکه دیگر مجبور به پرداخت اجاره خانه نیستند هزینه بیشتری را صرف ورزش و فعالیت بدنی می‌کنند.

مسئله برای کسب نتایجی که بتوان براساس آن در سطح شهر دست به برنامه‌ریزی کلان زد نیاز به مطالعات گسترده‌تر و صرف هزینه‌های پژوهشی از طرف سازمان‌های مربوطه و یا حداقل هدایت دانشجویان رشته‌های ذی ربط برای تثبیت نتایج پژوهش حاضر است. با این وجود این پژوهش اطلاعات اولیه بسیار مناسبی را در اختیار مدیران قرار داده تا با علائق ورزش شهروندان شهر شیراز و شاید از آن مهمتر اثر عوامل جمعیت شناختی بر میزان مخارج ورزشی آنان آشنا شده و براساس مولفه‌های موجود دست به برنامه‌ریزی بزنند.

منابع

- [۱] ابراهیمی ق، نیک‌نژاد م، ر، صداقت‌زادگان ش. ۱۳۹۰. تحلیل اجتماعی تفاوت‌های جنسیتی در فعالیت‌های ورزشی دانشجویان دانشگاه مازندران. پژوهش در علوم ورزشی، ۱۱: ۱۱۹-۱۳۲.
- [۲] اسلامی، ا، محمودی، ا، خبیری، م، نجفیان رضوی، م. ۱۳۹۲. نقش وضعیت اجتماعی - اقتصادی (SES) در انگیزه مشارکت شهروندان به ورزش‌های همگانی - تفریحی. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۳: ۱۰۴ - ۸۹.
- [۳] انوارالخواهی، ا. ۱۳۸۳. ورزش و جامعه. ترجمه ح ر شیخی، بنیاد پژوهش‌های اسلامی. استان قدس رضوی. تهران. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، ۲۶۲ صفحه.
- [۴] آبکار ع. ر. ۱۳۸۹. جایگاه فعالیت جسمانی در اوقات فراغت دانشجویان. فصلنامه علوم رفتاری، ۲۸-۹.
- [۵] توماس ر. ۱۳۷۰. روانشناسی ورزشی. ترجمه م ح سروی. چاپ اول، تهران: انتشارات یگانه، ۱۷۶ صفحه.
- [۶] جلالی فراهانی، م. ۱۳۹۰. مدیریت اوقات فراغت و ورزش‌های تفریحی. چاپ ششم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- [۷] جوادی پور، محمد، سمیع‌نیا، مونا. ۱۳۹۲. ورزش همگانی در ایران و تدوین چشم‌انداز، استراتژی و برنامه‌های آینده. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. شماره ۴.
- [۸] رضوی م ح. اشکوه طاهری ر. ۱۳۸۹. بررسی وضعیت اجتماعی- اقتصادی (SES) افراد شرکت کننده در فعالیت ورزشی همگانی استان مازندران. مجله مدیریت ورزشی، ۵: ۲۱-۲۴.
- [۹] زاکانی، ا، شجاع‌الدین ص، زاکانی ز. ۱۳۸۹. تعیین جایگاه فعالیت‌های ورزشی در نحوه گذران اوقات فراغت دانشجویان دانشکده علوم اقتصادی و تعیین ارتباط آن با برخی از عوامل اثر گذار. پژوهش در علوم ورزشی. ۲۷: ۱۵۷-۱۳۸.
- [۱۰] صباغ س. رحیمی ق. صامتی م. ۱۳۹۰. تعیین جایگاه ورزش در بین خانوارهای ساکن شهر اصفهان. پژوهش در علوم ورزشی، ۱۰: ۱۱۸-۱۰۵.
- [۱۱] عطارزاده حسینی، ر، سهرابی م. ۱۳۸۶. توصیف نگرش و گرایش مردم مشهد به فعالیت‌های حرکتی و ورزش. فصلنامه المپیک، ۱۵: ۳۷-۴۷.
- [۱۲] فتحی س. ۱۳۸۸. تبیین جامعه شناختی مشارکت ورزشی دانشجویان. پژوهش نامه علوم اجتماعی، ۴: ۱۴۵-۱۷۳.
- [۱۳] فرگوسن چ. ۱۳۸۲. نظریه اقتصاد خرد، ترجمه م روزبهان، چاپ هشتم، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- [۱۴] قدرت نما، ا، حیدری‌نژاد ص، داوودی، ا. ۱۳۹۲. رابطه وضعیت اجتماعی- اقتصادی با میزان فعالیت بدنی دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. مجله مدیریت ورزشی ۱۳۹۲، ۱۶: ۲۰-۵.
- [۱۵] قهرمانی ج، محرم‌زاده م، سعیدی ش. ۱۳۹۲. بررسی عوامل بازدارنده موثر بر میزان شرکت معلمان زن مقاطع سه گانه تحصیلی در فعالیت‌های ورزشی شهر مرند. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. ۲: ۶۶-۵۷.
- [۱۶] مارتیر، ر. ۱۳۷۲. روانشناسی ورزشی، راهنمای مربیان و ورزشکاران. ترجمه ف هژبر. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی ماجد. ۳۸۰ صفحه. عطارزاده حسینی، ر، سهرابی م. ۱۳۸۶. توصیف نگرش و گرایش مردم مشهد به فعالیت‌های حرکتی و ورزش. فصلنامه المپیک، ۱۵: ۳۷-۴۷.
- [۱۷] محمدی س، عطارزاده حسینی ر. ۱۳۹۱. تبیین نگرش و گرایش مردم استان کردستان به فعالیت‌های ورزشی و حرکتی. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۶: ۹۷-۱۱۲.
- [۱۸] مظفری، ا، کلاته آهنی ک، شجاع ا، ر، هادوی ف. ۱۳۸۹. توصیف نگرش و گرایش مردم به فعالیت‌های حرکتی و ورزشی در جمهوری اسلامی ایران. فصلنامه المپیک، ۴۹: ۸۱-۶۹.
- [۱۹] نیکپور ص، رحیمی‌ها ف، حقانی ح. ۱۳۸۵. مقایسه وضعیت فعالیت‌های ورزشی زنان و مردان شاغل در دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، سال ۱۳۸۳. مجله دانشگاه علوم پزشکی ایران. ۵۲: ۲۱۶ - ۲۰۵.

- [۲۰] Anokye N K, Pokhrel S, Buxton M, Fox-Rushby J. ۲۰۱۲. The demand for sports and exercise: results from an illustrative survey. Eur J Health Econ ۱۳: ۲۷۷-۲۸۷.
- [۲۱] Arisoy P, Tutkun O F. ۲۰۱۲. Case about orientation of primary school students to out-of-school time activities. Procedia - Social and Behavioral Sciences, ۵۵: ۱۰۲۷-۱۰۳۵.
- [۲۲] Breuer C, Hallmann K, Wicker P, Feiler S. ۲۰۱۰. Socio-economic patterns of sport demand and ageing. Eur Rev Aging Phys Act, ۷: ۶۱-۷۰.

- [٢٣] Brown JV, Rusinova NL. ٢٠٠٧. Socioeconomic status and health-related lifestyle strategies in st. petersburg, Russia. University of Texas – Austin. University at the conference on health, institutions and cultures in the former soviet sphere. ١- ٢٥.
- [٢٤] Dahmann N, Wolch J, Joassart-Marcelli P, Reynolds K, Jerrett M. ٢٠١٠. The active city? Disparities in provision of urban public recreation resources. *Health & Place*, ١٦: ٢٢١-٢٢٥.
- [٢٥] Eime RM, Harvey TJ, Craike MJ, Symons CM, Payne WR. ٢٠١٣. Family support and ease of access link socio-economic status and sports club membership in adolescent girls: a mediation study. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, ١- ١٢.
- [٢٦] Lera-López F, Rapún-Gárate M. ٢٠٠٧. The Demand for Sport: Sport Consumption and Participation Models. *Journal of Sport Management*, ٢١: ١٠٣-١٢٢.
- [٢٧] Muniz C, Rodriguez P, Suarez MJ. ٢٠١٤. Sports and cultural habits by gender: An application using count data models. *Economic Modelling*, ٣٦: ٢٨٨- ٢٩٧.
- [٢٨] Piko F B, Keresztes N. ٢٠٠٨. Sociodemographic and socioeconomic variations in leisure time physical activity in a sample of Hungarian youth. *Int J Public Health*, ٥٣: ٣٠٦-٣١٠.
- [٢٩] Scott D, Munson W. ١٩٩٤. Perceived constraints to park usage among individuals mith low income. *Journal of Park and Recreation Administration* ١٢: ٧٩-٩٦.
- [٣٠] Shi Z, Lien N, Nirmal Kumar B, Holmboe-Ottesen G. ٢٠٠٦. Physical activity and associated socio-demographic factors among school adolescents in Jiangsu Province, China. *Preventive Medicine*, ٤٣: ٢١٨-٢٢١.
- [٣١] Spinney J, Millward H, ٢٠١٠. Time and money: a new look at poverty and the barriers to physical activity in Canada. *Social Indicators Research*, ٩٩: ٣٤١-٣٥٦.
- [٣٢] Wicker P, Hallmann K, Breuer C. ٢٠١٣. Analyzing the impact of sport infrastructure on sport participation using geo-coded data: Evidence from multi-level models. *Sport Management Review*, ١٦: ٥٤-٦٧.
- [٣٣] Xianliang L, Hongying Y. ٢٠١٢. The quantitative analysis on the individual characteristics of [urban residents and their sport consumption motivation. *Physics Procedia*, ٣٣: ٢٠٥٥ – ٢٠٦٣.